

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/32/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123415192
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123415192.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: FILATECH, s.r.o., Zárieč- Keblov 68, 013 32 Svederník, IČO: 36 688 614, zastúpeného: Advokátska kancelária CURAE, s.r.o., Horná 4366/26A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 51 144 450, proti žalovanému: Ing. P. X., narodený X. U. XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX O. A. M., zastúpenému: Mgr. Marek Šmida, advokát, Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 13.481,99 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 79Cb/71/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica pre upomínacie konanie zostáva z a c h o v a n á .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom zo dňa 30. novembra 2023 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie s odôvodnením, že Mestský súd Bratislava III je kauzálny príslušný na prejednanie veci v zmysle § 196a ods. 7 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“). Upomínací súd vyslovil názor, že hoci je kauzálny príslušný na konanie o zaplatenie, ide o všeobecnú úpravu konania o zaplatenie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „ZoUK“), ktorá v danom prípade ustupuje špeciálnej úprave vzťahujúcej sa na tento prípad, ktorá je *expressis verbis* upravená v § 196a ods. 7 ZKR.

2. Mestský súd Bratislava III listom zo dňa 9. septembra 2025 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením tohto sporu. V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že žalobca si uplatňuje peňažný nárok v sume 13.481,99 eura zo zodpovednosti za škodu v zmysle § 11a ZKR. Výška škody zodpovedá rozsahu, v akom pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi nebola uspokojená po zastavení exekučného konania pre nedostatok majetku dlžníka. Uviedol, že sa stotožňuje s názorom žalobcu, že tento si stanoveným spôsobom uplatnil svoj peňažný nárok v zmysle ustanovení zákona ZoUK. V zmysle

§ 2 ZoUK bola jednoznačne daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica na konanie v upomínacom konaní. Mestský súd Bratislava III v dôvodoch svojho nesúhlasu ďalej uviedol, že upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom riešenia peňažných nárokov, je tak špeciálnym predpisom voči všeobecnému predpisu o konaní pred súdmi - Civilnému sporovému poriadku. Aj keď špeciálna právna úprava je voči CSP daná aj v prípade ZKR, tunajší súd je toho názoru, že tento osobitný predpis nemá aplikačnú prednosť pred použitím ustanovení ZoUK. Práve naopak, zákon o ZoUK je jednoznačne špecializovaný v tom, že rozhoduje spory /okrem sporov podľa § 3 ods. 5 ZoUK/ o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona. Rozlišujúcim kritériom určenia príslušnosti nie je kauza právneho vzťahu, ale procesný nástroj uplatnenia nároku z právneho vzťahu, ktorý musí mať formu peňažného nároku. Prejavom takéhoto procesného charakteru upomínacieho konania je aj to, že v zmysle § 15 ods. 4 ZoUK upomínací súd neprihliada napríklad na námietku miestnej príslušnosti, vecnej príslušnosti a kauzálnej príslušnosti, nakoľko to v osobitnom upomínacom konaní nemá svoje procesné opodstatnenie. Upomínací súd nemôže sám skúmať svoju kauzálnu (miestnu) príslušnosť podľa úpravy v CSP (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 5Ndob/33/2024).

3. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

4. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlas s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Banská Bystrica, resp. že jeho príslušnosť na upomínacie konanie o návrhu žalobcu na vydanie platobného rozkazu zostala zachovaná.

6. Podľa § 1 ods. 1 zákona o UK, tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní, v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona o UK, konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.

8. Podľa § 2 zákona o UK, na konanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona o UK, súd odmietne návrh, ak a) návrh nie je prípustný, b) uplatňovaný nárok nemožno odôvodnene predpokladať alebo c) chyby v písaní alebo iné zrejme nesprávnosti návrhu neboli napriek výzve súdu podľa § 5 ods. 1 odstránené.

10. Podľa § 7 ods. 1 zákona o UK, ak sú splnené procesné podmienky vrátane poplatkovej povinnosti a nie sú dôvody na odmietnutie návrhu, súd vydá platobný rozkaz najneskôr do desiatich pracovných dní od splnenia týchto podmienok.

11. Podľa § 10 ods. 1 zákona o UK, ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

12. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o UK, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného

odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

13. Podľa § 15 ods. 1 zákona o UK, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Civilný sporový poriadok okrem § 126.

14. Podľa § 15 ods. 4 písm. a) zákona o UK, počas konania sa neprihliada na námietku miestnej príslušnosti, vecnej príslušnosti a kauzálnej príslušnosti.

15. Podľa čl. 2 ods. 2 úst. zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

16. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.481,99 eura s príslušenstvom titulom vzniknutej škody v dôsledku porušenia povinnosti podať návrh na konkurz vyplývajúcej mu z ustanovenia § 11a zákona č. 7/2005 Z. z.. Zákon o ZoUK je jednoznačne špecializovaný v tom, že rozhoduje spory /okrem sporov podľa § 3 ods. 5 ZoUK/ o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona. Žalobca si stanoveným spôsobom podľa ZoUK uplatnil svoj peňažný nárok, preto je najvyšší súd toto názoru, že upomínací súd v konaní sp. zn. 21Up/1599/2023 nepostupoval správne, keď vec postúpil Mestskému súdu Bratislava III. O podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu podľa zákona o UK, teda Okresný súd Banská Bystrica doteraz spôsobom stanoveným a predpokladaným zákonom o UK nerozhodol (uznesenie NS SR sp. zn. 4Ndob/30/2024).

17. Okresný súd Banská Bystrica prípisom zo dňa 15. novembra 2023 vyzval žalobcu, aby zaujal procesné stanovisko k použitiu ust. § 196a ods. 7 ZKR. Žalobca vo svojej odpovedi na č. 1. 21 spisu uviedol, že vychádzajúc aj z obsahu dôvodovej správy k návrhu Zákona o upomínacom konaní - je toho názoru, že zákonodarcu prijatím Zákona o upomínacom konaní vytvoril elektronickú alternatívu k už existujúcemu režimu platobného rozkazu, ktorý je upravený v ust. § 265 a nasl. CSP s tým, že za účelom zvýšenia kvality konania, je koncentrácia elektronickej agendy platobných rozkazov sústredená na jeden súd, ktorým je Okresný súd v Banskej Bystrici.

18. Okresný súd Banská Bystrica prípisom zo dňa 30. novembra 2023 upovedomil právneho zástupcu žalobcu o postúpení spisu na Mestský súd Bratislava III ako súd kauzálny príslušný na prejednanie sporu o náhradu škody podľa § 11a zákona č. 7/2005 Z. z. Uviedol, že hoci je kauzálny príslušný na konanie o zaplatenie, ide o všeobecnú úpravu konania o zaplatenie podľa zákona o UK, ktorá v danom prípade ustupuje špeciálnej právnej úprave vzťahujúcej sa na tento prípad, ktorá je *expressis verbis* upravená v § 196a ods. 7 zákona č. 7/2005 Z. z. zákon o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“). Uviedol, že podľa § 196a ods. 7 zákona č. 7/2005 Z. z. na konanie v sporoch o náhradu škody podľa § 11a tohto zákona je príslušný súd, ktorý by bol príslušným na vyhlásenie konkurzu, ak by takýto návrh bol podaný. Preto žalobcovi oznámil, že vec postúpi Mestskému súdu Bratislava III.

19. Mestský súd Bratislava III predložil spis tunajšiemu súdu na rozhodnutie o spore o príslušnosť, a to z dôvodov uvedených v bode 2 tohto odôvodnenia. Poukázal na to, že v zmysle § 2 zákona o UK (ako *lex specialis*) je nepochybne daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica na upomínacie konanie.

20. Vychádzajúc z obsahu spisu, najmä z upovedomenia Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení spisu, ktoré bolo doručené právnenému zástupcovi žalobcu, ako aj z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu, najvyšší súd dospel k záveru, že dôvodom na postúpenie spisu Mestskému súdu Bratislava III

bolo (tak ako to správne uviedol aj Mestský súd Bratislava III) skúmanie kauzálnej príslušnosti upomínacieho súdu podľa § 196a ods. 7 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) na konanie o žalobe na náhradu škody podľa § 11 a ZKR, hoci bol podaný na predpísanom formulári návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní podľa zák. č. 307/2016 Z. z., preto mal upomínací súd postupovať podľa zákona o upomínacom konaní.

21. Najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že cieľom zákonodarcu zavedením elektronického upomínacieho konania a na toto konanie určenie jediného kauzálne príslušného súdu pre celé územie SR - Okresného súdu Banská Bystrica, bolo najmä odbremenenie okresných súdov od rozhodovania o množstve podávaných návrhov na vydanie platobného rozkazu, ako aj potreba zrýchlenia takéhoto konania. Okresný súd Banská Bystrica podľa zákona o UK rozhoduje o vydávaní platobných rozkazov ako elektronická alternatíva k už existujúcemu režimu vydávania platobných rozkazov upravenému v Civilnom sporovom poriadku. Na rozhodovanie v upomínacom konaní tak nie je príslušný súd určený na základe všeobecnej, prípadne osobitnej miestnej príslušnosti podľa CSP. Z dikcie ustanovenia § 2 zákona o UK je zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica je kauzálne príslušný súd na rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených podľa režimu osobitného zákona o UK. Zákon tak zveruje prejednávanie a rozhodovanie o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa zákona o upomínacom konaní konkrétne určenému súdu.

22. Z uvedeného je zrejmé, že ak je predmetom konania peňažný nárok uplatňovaný spôsobom podľa zákona o UK, je na konanie kauzálne príslušný výlučne Okresný súd Banská Bystrica, pričom kauzálna príslušnosť tohto súdu je daná v dôsledku toho, že žalobca sa rozhodol uplatňovať svoj peňažný nárok alternatívnym (elektronickým, zrýchleným, zjednodušeným) spôsobom podľa zákona o UK. Kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica na konanie podľa zákona o upomínacom konaní trvá až do momentu skončenia upomínacieho konania, a to zákonom predpokladaným spôsobom. Z hľadiska príslušnosti súdu na konanie podľa zákona o UK má prednosť úprava obsiahnutá v tomto zákone, ktorý predstavuje lex specialis ku všeobecnej procesnej úprave príslušnosti súdu podľa Civilného sporového poriadku, ktorý predstavuje lex generalis. Konanie v upomínacom konaní vždy predstavuje primárne konanie podľa zákona o UK, a to aj keď sa aplikujú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Použitie ustanovení Civilného sporového poriadku vyplýva z § 15 ods. 1 zákona o UK, pričom ide o ich použitie v upomínacom konaní, nie v civilnom sporovom konaní. Uvedené vyplýva z dikcie ust. § 15 ods. 1 zákona o UK, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Civilný sporový poriadok okrem § 126. (viď uznesenie NS SR sp. zn. 5Ndob/33/2024)

23. Upomínacie konanie je osobitným konaním súdu, ktorý preskúmava splnenie formálnych ako aj materiálnych podmienok na vydanie platobného rozkazu. Zákon o UK stanovuje postup upomínacieho súdu po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu. Do tohto postupu nepochybne patrí aj skúmanie procesných podmienok upomínacieho konania, vrátane poplatkovej povinnosti, len za splnenia ktorých je možné vydať platobný rozkaz, ak nie sú dôvody na odmietnutie návrhu. Uvedené vyplýva z § 7 ods. 1 zákona o UK, pričom z dikcie tohto ustanovenia nevyplýva iná alternatíva.

24. Upomínací súd neskúma počas upomínacieho konania príslušnosť iného súdu, pokiaľ nie sú na to splnené zákonné podmienky v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona o UK, a teda nie je žalobcom vyslovený návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa ustanovení CSP. Skúmanie príslušnosti súdu bez ďalšieho postupu alebo rozhodnutia v upomínacom konaní podľa ustanovení CSP, bolo upomínacím súdom predčasné a ako také predstavuje nesprávny procesný postup. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o UK taxatívne vymedzuje druhy peňažných nárokov, ktorých sa nemožno domáhať upomínacím konaním a v § 3 ods. 6 zákon o UK vymedzuje tiež návrhy, ktoré nie sú v upomínacom konaní prípustné. Ak sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní uplatňuje neprípustný nárok uvedený v § 3 ods. 5 alebo ide o neprípustný návrh v zmysle § 3 ods. 6 zákona o UK, upomínací súd má takýto návrh odmietnuť podľa § 6 ods. 1 zák. o UK (čo však nebráni následne navrhovateľovi uplatniť svoj nárok žalobou v riadnom sporovom konaní podľa CSP, resp. v danom prípade na súd príslušný podľa § 196a ZKR na rozhodovanie sporu o náhradu škody podľa § 11a ZKR). Či sa v danom prípade jedná o neprípustný nárok, či návrh na vydanie platobného rozkazu v

upomínacom konaní, by mal upomínací súd posúdiť v zmysle § 3 ods. 5, 6 zák. o upomínacom konaní a následne buď vydať platobný rozkaz (ak sú všetky podmienky pre jeho vydanie v zmysle zákona o upomínacom konaní splnené) alebo návrh ako neprípustný odmietnuť.

25. Postúpiť spor inému súdu môže upomínací súd až postupom podľa § 10 ods. 3 v spojení s § 14 ods. 3 zákona o UK, ktoré presne vymedzujú podmienky, za ktorých je možné spor na pokračovanie v konaní postúpiť súdu príslušnému podľa CSP, a to výhradne až po vydaní platobného rozkazu, ktorý však v tu posudzovanej veci vydaný nebol. Zákon o UK taktiež v § 15 ods. 4 definuje, na ktoré námietky a návrhy súd počas konania neprihliada, pričom pod písm. a) uvádza námietku miestnej príslušnosti, vecnej príslušnosti a kauzálnej príslušnosti. Dôvodová správa k § 15 zákona o UK uvádza, že „keďže ide o zjednodušené a zrýchlené konanie, v odseku 4 sú vymenované podania, na ktoré súd v upomínacom konaní neprihliada, zaoberať sa nimi však môže súd, ktorý bude konať vo veci samej. Ide o také návrhy, či námietky, ktoré umožňujú alternatívny postup žalobcu (späťvzatie a podanie nového návrhu pri zmene žaloby, či podanie návrhu podľa Civilného sporového poriadku - napr. ak sa žiada oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré má byť dané pomermi strany). Prípadné návrhy a námietky však nie sú neúčinné, ak sa vec dostane do režimu konania podľa Civilného sporového konania. V takom prípade sa o návrhoch a námietkach rozhodne.“

26. V danom prípade upomínací súd bez toho, aby prednostne riadne postupoval podľa zákona o UK, túto osobitnú úpravu z hľadiska vlastnej kauzálnej príslušnosti na upomínacie konanie (§ 2 zákona o UK) obišiel, resp. poprel tým, že bez toho, aby rozhodol o odmietnutí návrhu (§ 6 zákona o UK), alebo o vydaní platobného rozkazu (§ 7 zákona o UK), ex offio skúmajúc svoju kauzálnu príslušnosť podľa § 40 CSP vo väzbe na § 196a ods. 7 ZKR (príslušnosť na konanie o náhradu škody podľa § 11 a ZKR), postúpil spor na konanie podľa CSP Mestskému súdu Bratislava III. O podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu podľa zákona o UK, teda Okresný súd Banská Bystrica doteraz spôsobom stanoveným a predpokladaným zákonom o UK nerozhodol. Z už uvedeného vyplýva, že takýto postup je nesprávny a odporuje zákonu o UK, popiera jeho samotnú podstatu a zmysel uvedený v § 1 ods. 2 zákona o UK (obdobne aj uznesenie NS SR sp. zn. 5Ndob/33/2024).

27. Najvyšší súd tak ako aj v konaní sp. zn. 5Ndob/33/2024 a 4Ndob/30/2024 zdôrazňuje, že pokiaľ v upomínacom konaní je rozhodovanie súdu o námietke vecnej, miestnej a kauzálnej príslušnosti podľa § 15 ods. 4 písm. a) zákona o UK vylúčené (takáto prípadná námietka sa počas upomínacieho konania považuje za neúčinnú), o to viac platí (a maiori ad minus), že bez postupu podľa osobitnej prednostnej úpravy v zákone o UK, vrátane úpravy kauzálnej príslušnosti podľa § 2 zákona o UK, nemôže upomínací súd sám skúmať svoju kauzálnu (miestnu) príslušnosť podľa úpravy v CSP.

28. Z uvedeného vyplýva, že upomínacie konanie v danom spore doteraz zákonom predpokladaným spôsobom neskončilo, a preto kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 2 zákona o UK zostala zachovaná. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný v celom rozsahu.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.